

Čas radosti, veselosti

světu nastává v adventu a o Vánocích. Jsou před námi a můžeme se hodně těšit. Budou dárky, světýlka ve tmě, hodně vůní a také hodně muziky.

Při tom velikém těšení na to budoucí je dobré se také ohlédnout. Můžete zjistit, že věci budoucí a jejich kvalitu velmi určuje právě to, jaká byla minulost.

Co je za námi? V celospolečenském rozměru oslava svátku Dne demokracie a boje za svobodu. Někteří jej prožívali jako vzpomínku na to, co se stalo před desítkami let. Jiní ho chápali jako výzvu k dalšímu boji za demokracii i svobodu, protože ten boj zřejmě nikdy neskončí.

V našem osobním životě se také podívejme – na začátku adventu – každý zpátky a přeberme si, co nám udělalo radost, a na co je nejlépe co nejrychleji zapomenout-aby ten čas radosti veselosti byl opravdu nezkalený.

Na sborové a církevní rovině je moje ohlédnutí zpět do listopadu spojeno s dvěma krásnými a slibnými událostmi. Br. Matouš Hejl mohl slyšet (a my mnozí s ním) ve světové premiéře svoji skladbu v Rudolfinu. Naše bohoslovecká fakulta, do které většina z nás farářů chodila, slavila nádherně 100. výročí od svého založení. A při těch oslavách mj. dostal náš sborový kantor br. Filip Härtel pamětní medaili za svoji diplomovou práci. Je slibné, když dva z nás prožijí takovou radost (a my mnozí s nimi) a ještě k tomu víme, že oba jsou tak bytostně spojeni s hudbou. To znamená, že jejich hudební obdarování, která v minulosti někdo objevil a pěstoval, slibuje i do budoucích časů... hodně muziky! A to je důvod k těšení!

Tím nejdůležitějším základem naší budoucí radostí je, že čas veselosti nastal proto, „že Bůh věčný, nekonečný, narodil se z Panny“. A že jeho zrození, život, ukřížování i vzkříšení otevírá světu i každému dobrou budoucnost. Tak se těšme, slavme, vzpomínejme i bojujeme.

Pavel Ruml

Obsah

Čas radosti, veselosti.....	1	Vzpomínání na Jana Masaryka	9
Z jednání staršovstva.....	2	Jak jsme hlasovali o tichu.....	15
Dům Na skále – náš kontrolní den.....	3	Veliká radost!.....	17
<i>Seriál o hospodaření sboru: část 6 - provoz,</i>		O Saulu a Davidovi.....	17
<i>údržba, vybavení sboru</i>	7	Maraton psaní dopisů Amnesty Interantional 2019.....	18
Setkání učitelů nedělní školy.....	8	Kalendář na prosinec 2019.....	20

Výtah z jednání staršovstva (14. 11. 2019 v 19:00)

A. NA VĚDOMÍ

- *MS: úklid sborových prostorů – hotovo*

A-1. Duchovenská práce (viz Souterrain a sborový web)

A-2. Další shromáždění ve sboru i jiné

- *koncert Evangswingu 1. 12. 2019 17:00 hod.*
- *ekumenická snídanež 3. 12. 8:30*
- *Syringa 6. 12. v 18 hod.*
- *Silvestr – P. Prosek, P. R. 17:00*
- *generálka děti 21. 12. 9:30-12:00; zkoušky 24. 11., 1. 12. a 8. 12. vždy po bohoslužbách*

A-3. Další aktivity s. farářky a br. faráře

- *MT: supervizní konference (bienále) 3.-5. 10., úvodní seminář vikariátu (6.-11. 10.) předsvatební přípravy 2x, předkřestní 2x, pastorece 2x, svatba 1x, studijní volno (psychoterapeutický výcvik 15.-20.10.), supervizní vzdělávání 6. 11., příprava vánoční hry, byrokratický seminář vikářů 11.-12. 11.*
- *PR: předsvatební 2x; pastorece, MO kázání při bohosl. pro veterány 8. 11.; 100. výročí GŠ, Český rozhlas Vertikála s Janem Sokolem; Noe (Křesť. magazín) - Stodůlky; pohřeb br. Opočenského - veterán z Chotíněvsi; 100. výročí ETF UK, 17. 11. Letohrad, oslava st. svátku*

B-1. Diakonie a křesťanská služba

- Za br. Sýkoru postupuje za člena dozorčí rady J. Petříček, budeme volit náhradníka
- Nové vedení DR: bratr Řeháček předseda, bratr Provazník místopředseda, Michal Vogel člen velké DR.

B-2. Finanční záležitosti

- nový pokladník – Jana Cihlová – děkujeme!

B-4. Trvající a nové úkoly

- jednání se Sinclairovými o partnerství se sbory v zahraničí-Glasgow – D. Sinclair

B-5. Z došlé pošty a různé

- konvent - gratulace D. Hellerovi, J. Maškovi
- Eliška Härtelová - osvědčení o způsobilosti ke službě výpomocné kazatelky - gratulace;
- výstup ze sboru – stěhování – Zuzana Švihelová Lavická
- Vlčí máky – Den veteránů - výnos 2 600,- díky MT

- repartice - navýšení celkem o cca 15 tis. na příští rok
- Z. Srba - pěvecká skupina Senior fitnes – společný zpěv cca na 3 hodiny – 9. 12.
- děti nadílka
- s. Petříčková prodej Obchůdku jednoho světa 2. adventní neděle 8. 12.
- D. Caldwellá prodej dílny Diakonie Praha 3. adv. neděle
- koncert Evangswingu 1. 12. 2019 17:00 hod.
- 5. 11.-3. 12. 2019 - dohled na květiny
- podzimní bazar plodů 20. 10. 2019 – výnos, doplní ss MŠ
- Dan Molnár - Maratonu dopisů 15. 12. Amnesty International
- oběd pro sbor – 24. 11. – kdo pomůže s přípravou, ohlásit, sobota od 10:00
- polévka pro bezdomovce 28. 11. - M. Jílková, PR a TN odvezou a rozdají
- rozloučení se s. Jaroslavou Němcovou – neděle 24. 11. při bohoslužbách, schváleno

C. TÉMA

- VT a tzv. „tichá komise“ - vyhodnocena anketa – bude uveřejněno v Souterrainu

Dům Na skále – náš kontrolní den

Jsmo s kamarádem Markem Světlíkem taková dvojka, že se po nedělních bohoslužbách v Dejvicích chodíme projít třeba do Stromovky za účelem zjistit, co je nového nebo co se změnilo od poslední - např. na stavbě známé restaurace „Šlechtovka“. Jiná taková akce, která nás eminentně zajímá, je rekonstrukce toleranční modlitebny v Truhlářské 8, v Praze 1. Jak je někdo z nás poblíž, snaží se pořídit foto ze stavby a informuje druhého. Musím říci, že v tomto případě

Přibito na fasádě

jsme velice spokojeni (zřejmě k tomu přispěla i výměna garnitury na radnici a po dlouhém přešlapování se rekonstrukce rozběhla).

Z médií jsme se dozvěděli, že Městská část Prahy 1 vyčlenila v rozpočtu na rok 2019 částku 45 mil. Kč na rekonstrukci historického objektu v Truhlářské ulici č. 8. Předpokládané celkové náklady mají být cca 70 mil. Kč. Projekt rekonstrukce byl zpracován v roce 2018 ateliérem KAVA. Plnohodnotné využití domu je navrženo ke zpřístupnění a využití všech prostor domu – tedy i sklepů a podkroví. Proto bude dispozice domu doplněna o novou venkovní věž se schodištěm a výtahem. To umožní bezbariérový přístup do všech podlaží a jejich využití pro větší počet osob i z hlediska požárních úniků. Obdobně jako jsou novodobé zásahy čitelné v exteriéru, bude také interiér doplněn o další drobné vestavby, jako jsou sociální a technická zařízení.

Pohled ze dvora – budoucí zelené oázy uprostřed města

Pod letitými nánosy vrstev odborníci odkrývají původní stav budovy. Podle Wikipedie: Dům čp. 1113/II v Praze na Novém Městě v Truhlářské ulici č. 8 je původně gotický dům, přestavěný barokně a klasicistně. Nazýván byl zprvu „Na skále“. Vznikl sloučením dvou nebo tří starších domů. V 80. letech 17. století a v první čtvrtině 18. století byl barokně přestavován, zásadní přestavba po roce 1784 souvisí s tím, že dům koupila evangelická církev a taneční sál v prvním patře upravila na modlitebnu pro 300 osob. Dům sloužil prvnímu českému protestantskému sboru na území Prahy po vydání Tolerančního patentu; jednalo se o sbor augsburského vyznání. V modlitebně byly dvě řady lavic, za stolem Páně stála nízká kazatelna a po straně byly varhany. V dalších částech domu byly

byty pro duchovního a kostelníka. Od roku 1785 využíval modlitebnu i německý protestantský sbor, který v roce 1790 nebo 1791 přesídlil do kostela svatého Michala v Jirchářích.

Památkáři při práci

Po Protestantském patentu český sbor získal v roce 1863 kostel U Salvátora, dům v Truhlářské ulici byl pronajat a opět tu vznikl taneční sál. V roce 1905 sbor dům prodal a za získané peníze opravil salvátorský kostel. Ve 20. století byl sál rozdělen příčkami na byty, dům se dochoval v podstatě v původním stavu,

v jakém byl v 19. století. Je možné, že pod vrstvami omítky zůstala zachována dekorativní výmalba či nápisy biblických veršů, kterými jsou tradičně zdobeny interiéry tolerančních modliteben.

Cenné zbytky původní výmalby prosvítají na stropě

Staré trámy barokního krovu s ondřejskými kříži se propojí s novými

Všichni se můžeme těšit, že se alespoň částečně naplní usnesení synodu naší církve a bude zde zřízena stálá expozice dějin evangelíků v naší zemi.

Vizualizace hotové stavby dokončené zhotovitelem, firmou AVERS roku 2020

Text a foto Jiří Hlavsa (JiH)

Seriál o hospodaření sboru: část 6 - provoz, údržba, vybavení sboru

Šestá část informací o hospodaření sboru od Tomáše Černohorského. Za těmito díly mohou následovat další – vámi inspirované – s Tomášovým vysvětlením případných nejasných otázek.

O co jde tady? Určitě nemusím zvlášť vysvětlovat. Kytky, kafe, papíry, tonery, čaj, sušenky, mléko, cukr, sůl, úklidové prostředky, víno k VP, suroviny na vaření polívek pro bezdomovce, tiskoviny všeho druhu, toaletní papír, papírové ručníky, praní ubrusů, ručníků a utěrek – jejej, mohl bych psát ještě hodně dlouho.

Potom, jako doma. Trouba nefunguje, těsnění netěsní, záchod nesplachuje, nebo splachuje pořád. Žárovky nesvítí, varhany nehrají. Klikla od dveří se naprosto sama ulomila. Sklo mezi nástěnkami a „galérou“ se rozbilo. Kdy???. Nikdo neví, ale je třeba to spravit. No, znáte to z vlastního bytu. Prostě mnoho věcí. Ale všechny je třeba nějak objednat a zaplatit.

K tomu vybavení sboru. Dostávám se na tenký led. Je třeba, aby každý člen sboru pochopil, že v našem sboru nám patří varhany a VITRÁŽE. Pak stoly a židle. Potom „odnesitelné“ přístroje odkudkoliv. Jinak vše, co jsme kdy koupili, patří naší církvi, zjednodušeně Synodní Radě. Vyzýval jsem Vás, abyste se neostýchali, a třeba začali se mnou diskutovat. Ne proto, že bych za to mohl, ale proto, že vím (nebo si myslím), proč to tak je. K tomu vybavení. V roce 2018 jsme za nové podlahy, nábytek, přístroje do kuchyně zaplatili přibližně 70 tis. Kč. Když sečtu

všechny náklady, které jsem se pokusil v tomto odstavci vysvětlit, dojdou k číslu přibližně 206 tis. Kč.

No, a tady bych mohl ukončit tento díl a konstatovat, že pro potřeby sboru zůstává částka 116 tis. Kč. Já ale vím, že ve výkazu roku 2018 zbývá částka okolo 128 tis. Kč. No, to je částka, kterou náš sbor věnoval jako dar jiným, kteří pomoc potřebují.

Průšvih. Pokud si vezmete kalkulačku, zjistíte, že někde „lítá“ asi tak 12 tis. Kč. Ale nebojte, to nikdo neukradl ani nevytuneloval. To jen já jen od začátku seriálu blbě zaokrouhluji. Za to se omlouvám.

A vlastně tím končím tento seriál. Protože, **když dobře počítám, jsme v rozpočtu mých úvah na nule**. Ale kdybyste se někdo na cokoliv zeptal, můžeme pokračovat.

Setkání učitelů nedělní školy

Dne 2. 11. jsem se zúčastnila s naší Magdalenkou setkání učitelů NŠ, které se letos konalo v Praze v Husově domě v Jungmannově ulici. Bylo nás asi 40. Přivítala nás sestra Daniela Bednaříková a popřála nám, abychom si tu sobotu užili a abychom byli jako Marie, která poslouchala Ježíšovo slovo a ne jako její sestra Marta, která stále chystala pohoštění a nezastavila se (tak jak to děláme v dnešní uspěchané době i my).

Pobožnost na téma „Uzdravení v sobotu“ (Jan 5, 1-18) měla sestra Eva Šormová. Ježíš nás zve v neděli ke svému slovu. Chodíme do kostela se svými starostmi, abychom se jich zbavili. Ježíš říká nehřeš, jako by říkal, abys neztratil vztah ke mně. Židům vadí, že Ježíš pracuje v sobotu, ale on je jako Bůh, který pracuje pořád, neúnavně. My se máme radovat, že Ježíš slouží nám a my můžeme sloužit ostatním.

Pak následovala přednáška psychoterapeuta PhDr. Jiřího Černého „Význam komplexů pro růst a zrání“. Komplex je základní stavební kámen. Komplex má dva póly – vědomí (pozitivní, světlé) a nevědomí (záporné, tmavé). Musí se propojit světlé s tmavým, dát dvojice do vztahu a snažit se je vyrovnat. To, co je zdravé, je v rovnováze. Je to důležité z psychického hlediska. Analytická psychologie (rozklíčování ke kořenům opakujících se chyb) má mnoho společného s křesťanstvím (nepochopitelné tajemství mezi Božstvím a lidstvím Ježíše Krista). Vše má rub a líc. Pravda je někde uprostřed.

Po přednášce jsme se rozdělili do skupin, kde jsme diskutovali o NŠ ve svých sborech. Pak následoval oběd (dobrá bageta) a pak jsme se rozešli do předem stanovených odpoledních dílen:

Práce s náctiletými – bibliodrama – Davidův příběh (Angelika Pintířová)

Věkově smíšené skupiny (Eliška Sochůrková)

Předvedení metody Godly Play (Petra Bandhauer)

Strukturovaná práce s biblickým textem (Eliška Havelková)

Ukázková hodina z Kréda (Romana Kuboňová)

Při ukázkové hodině na téma Krédo Romana Kuboňová nejdřív mluvila obecně, jak by hodina v NŠ měla vypadat. Každá hodina by měla mít svůj rituál – přivítat děti, seznámit se navzájem, zpívat, důležitá je modlitba. Jádro výuky vidí ve 4 bodech:

1. zaujmout – nějaké překvapení – vizuálně nebo slovně
2. střed NŠ – základ – symbol – hmatatelný
3. zvěst – srozumitelná (říct si sama sobě) - nabalit na to příběh
4. výstup – co si děti mají odnést

Je řada metod, které můžeme používat – vyprávění, práce s textem, dramatické ztvárnění, diskuse (rozhovor). Při vyprávění můžeme zapojit vlastní zážitky, neukázňovat, ale zapojit děti, používat rekvizity. Při práci s textem můžeme hledat místa na mapě, číst role např. v klobouku a čepici, seřadit příslušné obrázky týkající se textu. Při dramatickém ztvárnění hrajeme role, vytváříme interview a můžeme tvořit – stříhat, lepit, malovat, modelovat, stavět kostky nebo luštit křížovky a kvízy.

Ukázkovou hodinu na téma Věřím v Boha demonstrovala R. Kuboňová na příběhu o návratu ztraceného syna. Tento příběh je také o milosrdném spravedlivém otci, jako je Bůh.

Zakončili jsme toto setkání písní při kytarě. Program byl velice zajímavý. Doporučujeme, aby se semináře příští rok zúčastnili i jiní učitelé NŠ.

I. Hellerová

Vzpomínání na Jana Masaryka

Letos by se dožil 110 let věrný člen sboru dejvického JUDr. Štěpán Kovářik (1909-1992). Pocházel z Protivína v jižních Čechách, vystudoval práva v Praze a Dijonu a jako právník byl zaměstnán na ústředních zemských úřadech. Za nejšťastnější období svého života považoval léta, kdy se s rodiči přestěhoval do Kostelce nad Labem. Zde začal pracovat v nedělní škole a postupně i s mládeží a dorostem. Jako učitel nedělní školy byl velice oblíbený. Kromě obvyklé látky vymýšlel dětem spoustu kvízů, celoročních bodovacích soutěží, her, pořádal výlety. Vedl dva pěvecké sbory: Zpěváčci se rekrutovali z řad dětí, Pěvecký kroužek výhradně z řad dorostu

a mládeže. Při slavnostních bohoslužbách se oba sbory spojovaly ke čtyřhlasému zpěvu. Děti i mládež vedl dr. Kovářik k samostatnému organizování činnosti (např. nedělní školu řídil jakýsi pracovní „Výbor radosti“). Děti formou soutěží zpracovávaly všechny důležité události ve sboru.

V Kostelci byl dr. Kovářik dokonce kurátorem a často vedl bohoslužby jako laický kazatel. Od r. 1945 se stal členem sboru dejvického, kde po několik let pokračoval v práci učitele NŠ. - Jeho manželka Blažena i dcera Jelena Hlavsová s rodinou byli a jsou věrnými účastníky sborového života.

Z rukopisu Štěpána Kovářika dětem a vnoučatům:

„Pán našich osudů dal mi mnoho darů; často si kladu otázku, zda, zač, čím jsem si je zasloužil: ničím, jen, že On si to přál. Z nich tři největší jsou:

1/ že jsem v Kostelci n/L. mnoha mladým lidem ukázal celoživotně cestu k Bohu – a tím i sobě;

2/ že mi Bůh dal dobrou manželku a přes ni 3 děti a 7 vnoučat;

3/ že jsem přišel do blízkosti vzácného člověka - Jana Masaryka.

A poněvadž to třetí se týká největšího okruhu lidí, chtěl bych to zachovat svým vnoučatům; chtěl bych budoucím generacím vylíčit, jak probíhala má osobní setkání.“

VZPOMÍNÁNÍ NA JANA MASARYKA

Ze všeho, co mi bylo dopřáno během mého pestrého života prožít, nejvíc si vážím toho, že mě ruka Osudu přivedla do těsné blízkosti Jana Masaryka, že jsem s ním strávil mnoho nezapomenutelných chvil, že jsem postupně poznával jeho nesmírné znalosti a zkušenosti, jeho bystrost a vtip, šlechetné srdce, smysl pro právo a spravedlnost. Byl tak oblíben a milován všemi vrstvami národa, ten „náš Honza Masaryk“, byl ve své době náš „velkej svatej“. Nikdy jsem nebyl na pochybách, že opravdu celý národ, který se hrnul za JM, kde se objevil, a zářil nad trefnými historkami, které vyšly z jeho úst, že opravdu celý národ se radoval z Janovy velké bystrosti, smyslu pro spravedlnost a lidovost.

Mezi všemi lidmi, s kterými jsem se sešel, vrcholně vynikal bystrostí úsudku, životními zkušenostmi v politickém a diplomatickém životě (poznal zblízka většinu velikánů současných dějin, výstižně je prokoukl a dovedl charakterizovat), skromností, jednoduchostí a nepathetičností, dobrým srdcem, které dělil i s těmi nejmenšími, smyslem pro spravedlnost, výstižným vtipem a věrným střežením otcova i matčina odkazu.

První setkání s Janem Masarykem

Když nám umřel TGM, věděli jsme, že se připravuje slavnostní a citové rozloučení. Záviděl jsem kolegům, kteří byli na nižším stupni výkonné policejní

služby, že při výkonu služby budou blízko. Jak jsem zajásal, když jsem dostal dekret zemského prezidenta, že se přiřazuji na několik dnů k výkonné policejní službě, a to až do ukončení pohřbu TGM. S pietou a s láskou jsem tuto službu vykonával. Rakev s naším drahým TGM byla vystavena v Plečnikově síni na Hradě a zástupy těch, kteří chtěli vzdát poslední hold, se táhly daleko, daleko přes Pohořelec. Mým úkolem bylo nyní udržet pietní ovzduší před zavřenou rakví. Byl jsem rád, když jsem v tom přicházejícím zástupu viděl své známé. Zařídil jsem jim bližší příchod. - Byl jsem šťasten, když jsem jako výkonný policejní právník dostal vyrozumění, že mám vykonávat pietní službu při pohřebním průvodu a že ručím za bezpečnost a důstojnost v úseku velmi choulostivém, a sice od ulice Karoliny Světlé až k Národnímu divadlu. Když projížděla rakev TGM na lafetě, šli za ní vnuci TGM a syn zemřelého prezidenta Jan. Ten se na mne podíval. Významným dlouhotrvajícím pohledem mi dával najevo uznání, že nejchoulostivější úsek prošel naprosto hladce. Za členy rodiny šli smuteční hosté - hlavy států z Evropy i ze zámoří. Byly velké strachy, aby - když budou procházet průchodem domu u Karlových lázní - nesvrhl někdo z okna výbušninu na některou tu hlavu. Několikrát jsem tento úsek předem prošel a stále kontroloval osobně já i další policisté. Při této službě jsem byl zachycen v uniformě proti Hradčanům na fotografii v časopise.

Jan Masaryk - člen vlády a personálního komitétu ministrů

Po návratu do ČSR ze San Franciska 30. července 1945 ujal se Jan Masaryk neprodleně výkonu všech svých funkcí. A tak se jednu středu objevil ve schůzi personálního komitétu vlády, jehož byl členem. U podlouhlého pracovního stolu seděli na jedné straně ministři, na druhé vyšší úředníci personálního odboru Úřadu předsednictva vlády (ÚPV). Tam jsem seděl i já a vedle mne bylo volné místo. JM se nijak nedral na stranu ministrů a klidně si sedl vedle mě. V této době hrozného nedostatku cigaret vytáhl plechové pouzdro amerických „Navycut“, zapálil si, nabídl mi také a přes mé zdráhání mi vnutil plnou krabici této vzácnosti se skromným tvrzením: „Jen si vemte, já jich mám.“ To ovšem udělalo obrovskou radost kuřákům personálního odboru, kteří mě přiměli, abych v jejich zájmu vystupoval jako kuřák a nechával se takto pravidelně obdarovávat. „Štěpáne, to nám neuděláš, abys to odmítal s řečma, že jsi nekuřák!“ Toto srdečné nabízení trvalo až do doby, kdy byla personálnímu komitétu ministrů ve Strakovce přidělena nová místnost s vymezením místa předsedy, ministrů a úředníků. Pak byly tak přidělovány zvláštní dotace cigaret „pro vládu“. Když nějaké zbyly, pak Kopecký - a někdy i sám Gottwald - je ze stolu shráblí a „přidělovali“ na místě úředníkům ÚPV. Ale jen těm, kteří byli „u KSČ“.

Vztah Jana Masaryka k ostatním ministrům v personálním komitétu ve vládě

Popularita JM (z Londýnského rozhlasu) nás vedla k tomu, abychom sledovali jeho vztah k ostatním ministrům a jeho výstižná, charakteristická a většinou vtipná „ousloví“. Od jeho familiárního tónu se nápadně lišilo, že při úředním styku zachovával uctivost v oslovování. Např. prezidentovi Benešovi vykal, před lidmi mu vždycky projevoval úctu oslovením „pane prezidente“. Dr. Beneš mu přes dlouhou známost a naprostou důvěru důsledně vykal a oslovoval jej „Jene“. Blíží a familiární bylo oslovování s prezidentovou chotí, kterou oslovoval „Hančí“ a ona jej „Jendo“ a tykali si. Pyšně si přinesl do personálního komitétu nádhernou růží, položil ji před sebe a otočil se na mne se sdělením: „To mám od Haničky“. Fierlingerovi říkal „pane předsedo“ a vykal mu. Myslím, že Fierlingerovo zrádovství odhaloval JM postupně teprve později. Neušlo mu (při jeho bystrosti), jak Fierlinger při řešení zásadních otázek šilhal doleva na grimasy Gottwaldovy a podle nich pak zaujímal za předsednickým křeslem stejné stanovisko a vedl k němu jednání.

Blízcí mu přirozeně byli členové naší londýnské vlády: Šrámka, předsedu londýnské vlády a nyní jednoho z náměstků předsedy vlády, uctivě oslovoval jako „pana předsedu“ (vysvětlovalo se to jako „londýnské vlády“), někdy „Monsignore“. Vždycky uctivě, uznale a s vykáním. U ministra pošt Hály očividně prohlédl jeho prostoduchost, těžkopádnost úsudku, moc si ho nevážil a nedostával se s ním do familiárnějšího rozhovoru. Ministru školství dr. Jaroslavu Stránskému vykal a říkal „Jaro“. Vážil si asi jeho minulosti a blahovlnně přezíral jeho občasně zastření smyslů, které se tu a tam dostavovalo a střídalo s bystrými závěry. Masaryk měl zřejmě z londýnské spolupráce a i z předválečných Lidových novin na Stránského dobré vzpomínky.

V ministru Nejedlém viděl JM pořád spíš vysokoškolského profesora a spisovatele rozsáhlých a hodnotných literárních souborů než „dávného předválečného komunistu“. (Teprve r. 1981 jsem se dozvěděl, že Nejedlý vstoupil do KSČ až ke konci II. světové války.) S Václavem Majerem, ministrem zemědělství, si tykali: „Václave“ - „Honzo“. Politicky skoro stejná linie i smysl pro pravdu, slušnost.

JM byl svědomitým návštěvníkem personálního komitétu ministrů, jehož byl členem. Přicházel vždy včas - narozdíl od jiných ministrů. Také předseda, ministr vnitra Nosek, přijížděl do Strakovky ještě s časovým náskokem, ale pravidelně se ještě stavěl pro radu a pokyny u Gottwalda. Ostatní členové vlády přicházeli s půlhodinovým, někdy i s hodinovým zpožděním a své těžké aktovky si nechali nosit svými osobními ochrannými strážci. JM si několikrát stoupl u vchodu, provolával: „Excelence přicházejí!“ a hluboce se jim k jejich nelibosti klaněl.

Jednou však přišel také notně pozdě. V Praze bylo velké jednání se zástupci Polské republiky o vymezení československých hranic. Poláci se už dříve ukázali být velmi zřítní vůči nám. I můj ročník zažil v r. 1920 filatelistický přetisk na známkách „SO“ („Slezsko ohrazeno“): kus Slezska opravdu urvali Poláci. Dále jsme zažili v r. 1938, když Hitler nám ukrájel pohraničí až k Mělníku, že Poláci a Maďaři honem přiskočili a přikrojili si značná území. - Jak to bude dnes? Mezi komunisty byla optimistická situace: teď jsme přece s Poláky bratři, oba příslušníci velké ruskoslovanské rodiny. - Bylo už hodně přes poledne, když se otevřely dveře zasedací síně a v nich majestátní postava JM. Ministr Nejedlý, nyní novopečný réglrecht organizovaný komunisty, přes celý sál křičí: „Tak, pane ministře, co bratři Poláci?“ Odpověď byla lakonická, ale výstižná: „Pane profesore, bratři Poláci jsou ohromný. Víte, že vám Litomyšl nechají?“

JM chodil do personálního komitétu vlády vždy včas. Při čekání na druhé vyzýval personalisty: „Kluci, pojdte se vyvenčit na chodbu Strakovky!“ A odtud i jeho vzpomínky a glosy:

„Nic nevydrbá duši tak jako muzika!“

„Ta Mařenka Majerová by ještě za hřích stála.“

JM nemiloval recepcy. V Anglii poslal pozvánku: Jan Masaryk dovoluje si nepozvat Vás na večírek. (Za ušetřené peníze dostalo velvyslanectví auto.)

JM byl pozván na zámeček v lese. Vystoupil u brány a prošel se pěšky k domu. Hostitelka při uvítání: „Neráčíte si umýt ruce?“ - „To už jsem udělal za tím tlustým bukem.“

JM ve Sv. Mořici: „Kluci, držte se, v Hustopeči obrací obraz ke zdi - tata nemusí vidět, co robím.“

„O manželství nemohu mluvit, poněvadž, jak známo, v této disciplíně jsem propad!“

Jednou čekal Gottwald na Masaryka: „Vy, pane ministře, jako politik....“ - „Pardon, já jsem slušný člověk!“

Když se schylovalo k hlasování a JM věděl, že by nesouhlasil, prohodil: „Nadešel čas, abych se šel...“

Při zasedání přišla zpráva, že hoří důl. Ministři Fierlinger a Nosek se přeli: „To bylo na mém dole!“ - „Ne, to se mýlíš, to bylo na mém!“ - Masaryk: „A heled'te je! A potom, že už nemáme žádný uhlobarony!“

„Není nic krásnějšího na světě než vyklonit se z okna a dívat se na Loretu!“

Na dotaz, jak se těší na spolupráci v nové vládě v březnu 1948, odpověděl lakonicky: „V této vládě si rád zavládnou, stačí?“

Moje poslední setkání s živým Janem Masarykem

Je poslední lednový týden 1948. Začíná pondělkem 30. ledna, to je den narozenin

mé manželky. Oslavovat je budeme až večer, těším se na to.

Ráno příběhnu do své pracovny v přízemí Strakovy akademie. Přichází jeden z mých spolupracovníků, JUDr. Bedřich Kotrouš, takto mj. také předseda ROH ÚPV: „V pátek odpoledne, Štěpáne, jsme měli výborku ROH, přišel tam taky Reiman (vedoucí úřadu ÚPV) s návrhem, že bys přešel do vnitra na Osídlovací úřad. Potřebujou tam nutně právníka.“ - „A co vy?“ já na to. - „Zamítli, až na jeden hlas - tý komunistky.“

V 11 hodin mě zve Reiman k sobě. Odevzdává mně překládací dekret do odboru ministerstva vnitra. Ušklíbne se při tom: „A mějte se hezky!“ Vůbec se s ním nebavím - vždyť jsem prohlašoval za „pakty“ opatření, která úřad učinil bez souhlasu odborové organizace. Ostatně ani podpis předsedy vlády není všecko; je-li vláda jiného stanoviska. Již dva náměstkové předsedy vlády mi vzkázali, že toto opatření v úřadu předsednictva vlády učiní předmětem rozhodování na nejbližší schůzi vlády a že oni zaujmou velmi rozhodné stanovisko v můj prospěch.

Další den - v úterý - jsem zjistil, že personální komitét nebude tuto středu; rozhodl jsem se neodkládat a alespoň dva z jeho členů, o kterých jsem si myslil, že jsou mi nejbližší, že navštívím na jejich ministerstvu: Drtinu a Masaryka.

Od Drtiny zamířil jsem tramvají přímo na Loretánské náměstí, do Čermínského paláce, do jeho levé brány, kudy jsme před rokem kráčeli k reprezentačním sálům. JM mi přišel v ústrety stisknout ruku, vrátil se ke svému psacímu stolu a mě posadil proti sobě: „Co se děje?“ - „Dostal jsem dekret od předsedy vlády, že jsem překládán z Úřadu předsednictva vlády do ministerstva vnitra.“ Ministrovi hned bleskly souvislosti: „A co Lutovský?“ (Lutovský byl před časem jmenován vedoucím personálního odboru v ÚPV na místo dr. Tržického, který byl odstraněn z ÚPV do Státního řadu úřadu statistického. Dr. Lutovský byl komunist. Víc než platnými předpisy se řídil pokyny a přáními KSČ.) Odpověděl jsem podle pravdy: „Ten má být povýšen na ministerského radu.“ Na tato má slova chytil se JM za hlavu se slovy: „To je hrozný!“ Pak se ode mne dal informovat o podrobnostech toho mého „přeložení“ i o tom, jaká jsou stanoviska jednotlivých členů vlády. Pak řekl: „Je samozřejmé, že v páteční schůzi vlády se vás pořádně zastanu. Ale víte, jak to teď v tej naší vládě vypadá.“

„Manželovy naděje se upíraly k 10. březnu, kdy byl Janem Masarykem pozván k audienci na 10. hodinu dopoledne“, pokračuje ve vzpomínkách jeho paní Blažena Kovářiková. „Šel rozhodně známou cestou, ale vrátný ho nechtěl pustit dál. 'Jsem k panu ministrovi pozván.' - 'To by musel někdo pro vás přijít.' Manžel se spojil s dr. Žourkem. Než přišel, cítil zvláštní ovzduší neklidu. Jak se dr. Žourek objevil, hned k němu: 'Prosím tě, co se tady děje?' - 'Masaryk je v Pánu!'

Domů se vrátil k poledni a když mi říkal, co se stalo, plakal. Viděla jsem ho

poprvé v životě plakat... Celá další léta vzpomínal na JM s láskou. Jak měl možnost zblízka ho poznat, nevěřil, že by se vzdal života dobrovolně.“

Poslední večer svého života měl Jan Masaryk na nočním stolku otevřenou bibli. Nový zákon, List ke Galatským 22: „Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost ...“

(Souterrain 7-8 / 1997; zkráceno)

Jak jsme hlasovali o tichu

Milé sestry, milí bratři, nejprve chci za naši „tichou“ skupinu poděkovat všem, kteří jste věnovali chvilku svého času k zamyšlení nad 4 otázkami a jejich zodpovězení.

Ankety se zúčastnilo celkem 34 respondentů, přičemž jeden z nich odpověděl pouze na jednu otázku. Na 18 anketních lístcích/e-mailech byly připojeny i osobní názory, vzkazy, návrhy.

Podíváte-li se na výsledky, je z nich jasné, a taky jsme to tak očekávali, že jsme lidé rozdílní a každému vyhovuje něco jiného. Ani jedna otázka však nevyšla zcela jednoznačně, vždycky je někdo, komu změna vadí.

Ale na druhou stranu je nepochybné, že hudba je pro nás důležitá, hraje v našem prožívání podstatnou roli, je svébytnou součástí bohoslužeb, a napomáhá k tomu, oč nám v naší anketě šlo, totiž ke ztišení.

Budeme se tím tématem dále zabývat a vaše odpovědi nám budou cenným vodítkem.

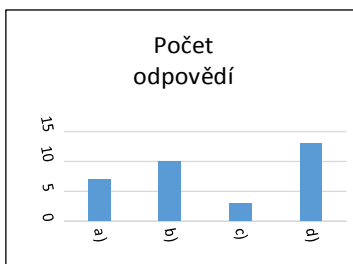
Za „tichou“ skupinu Věra Tichá

Anketa - chvíle ticha při bohoslužbách

1) Varhanici před začátkem bohoslužeb nehrají, varhanní hudba zní až s příchodem faráře...

- a) je to tak lepší, mohu se soustředit, ztišit
- b) nemám pocit, že by to byla změna k lepšímu
- c) je mi to jedno, není to pro mě podstatné
- d) vadí mi tato změna

Odpověď	Počet odpovědí
a)	7
b)	10
c)	3
d)	13

2) Farář a presbyteři nevstávají před koncem písní, tempo bohoslužeb se tím zvolnilo, nikam nespěcháme...

- a) je to dobré, vítám tuto změnu
- b) je to zbytečné
- c) je mi to jedno, není to pro mě podstatné
- d) vadí mi tato změna

Odpověď	Počet odpovědí
a)	13
b)	8
c)	7
d)	5

3) V přímluvné modlitbě je chvíle pro tichou modlitbu

- a) ano, je to tak dobře, uvítám vždy
- b) ano, uvítám občas
- c) je mi to jedno, není to pro mě tak důležité
- d) vadí mi to

Odpověď	Počet odpovědí
a)	16
b)	11
c)	2
d)	5

4) Na konci bohoslužeb zní postludium, farář s presbyterem a celé shromáždění po tu dobu stojí...

- a) ano, líbí se mi to tak, mám ještě chvíli pro ztišení
- b) nemám pocit, že by to byla změna k lepšímu
- c) není to pro mě důležitá změna
- d) vadí mi tato změna.

Odpověď	Počet odpovědí
a)	17
b)	4
c)	7
d)	5

Nový seniorátní kurátor a 1. náměstek seniorátního kurátora s platností od 1. 12. 2019 na 6 let

Foto M. Trgalová

Veliká radost!

7. listopadu uvedla Česká filharmonie ve světové premiéře novou skladbu bratra Matouše Hejla Crossings. Dílo vzniklo na přímou objednávku orchestru na základě skladatelské soutěže, v níž se Matouš Hejl umístil mezi třemi nejlépe hodnocenými hudebními tvůrci (dalšími byli Jana Vöröšová a Adrián Demoč). Česká filharmonie je v oblasti soudobé hudby orchestrem velmi vybíravým, takže to, že nastudovala a na mimořádném koncertě díla těchto autorů veřejně provedla, je opravdu mimořádný úspěch. Koncert byl vpravdě sborovou událostí, protože skladbu Matouše Hejla si do Rudolfinu přišla poslechnout spousta dejvičáků z ČCE, pro mnohé z nichž to možná bylo i zajímavé rozšíření obzorů o zážitek z typu hudby, kterou není slyšet tak často.

O SAULU A DAVIDOVI (Salvátor ve čtvrtek 19. prosince)

Händelovo oratorium Saul je rozměrné celovečerní dílo, kde vystupuje asi 12 postav, sbor a orchestr. Popisuje pád prvního izraelského krále Saula, kdysi zbožného a chodícího s Bohem, na samé dno. Jeho pýchu, odklon od Hospodina,

žárlivost, nenávisť a konečně i úklady o Davidův život. Popisuje rozpolcení Saulova syna Jonatana mezi hlubokým přátelstvím k Davidovi a rodičovskou úctou k otci.

Naši pěvci provedli před půldruhým rokem asi hodinový koncertní průřez tímto oratoriem, který se setkal s velkým zájmem, a tak se rozhodli Saula znovu zařadit. Tentokrát (v předvánočním čase) je provedení vedeno spíše myšlenkou zaměřit se na to, jak Hospodin provedl Davida, z jehož rodu vzejde jednou Ježíš, všemi nástrahami a pastmi, které mu Saul připravil.

Zpívat budou Ivo Michl (Saul), Jan Mikušek (David), Kristýna Vylíčilová (Míkol - tuto roli zpívala letos i po boku slavného Andrease Scholla), sbor Naši pěvci, hraje komorní orchestr, tančí Alena Baxová, provedení řídí Lydie Härtelová.

Zveme co nejsrdečněji ve čtvrtek 19. prosince v 19:30 do evangelického kostela u Salvátora v Salvátorské ulici.

lih

Maraton psaní dopisů Amnesty International 2019

Náš Dejvický sbor se opět - již potřetí - zapojuje do největší lidskoprávní akce upozorňující na porušování práv. Stovky tisíc příznivců a aktivistů lidskoprávní organizace Amnesty International z celého světa se v období kolem Dne lidských práv (10. prosinec) zapojí do akce Maraton psaní dopisů. Ručně psané dopisy, e-maily, SMS zprávy, faxy a tweety zaplaví ty, kteří jsou po celém světě zodpovědní za věznění, utlačování nebo mučení 4 vybraných obětí bezpráví, za nesmyslné stíhání 2 záchranářů a za lhostejnost k trpícím v 1 případě obětí tajfunu. Letos se ke stovkám míst v ČR, kde se Maraton pořádá, přidá i modlitebna našeho sboru. Od neděle 8. 12. budou v předzáří k dispozici předtištěné materiály a obálky k psaní dopisů všem, kdo si budou chtít svoje dopisy připravit v klidu doma. **V neděli 15. 12.** po bohoslužbě při kávě a čaji budeme psát a připravovat dopisy přímo v modlitebně, budou se shromažďovat i hotové dopisy přinesené z domácí přípravy. Je dobře možné, že nás přítom navštíví i někdo odjinud - dopisovací akce je ohlášena na internet. stránkách Amnesty International jako veřejná.

Budeme ručně psát dopisy za tyto lidi:

- **Ibrahim Ezz El-Din** z Egypta, lidskoprávní vědecký pracovník, který zmizel beze stopy
- **Yasaman Aryaniová** z Iránu, která za protest proti povinnému zahalování dostala 16 let vězení
- **Yiliyasijiang Reheman** z Číny, ujugurský mladík, který byl deportován do převýchového tábora
- **Emil Ostrovko** z Běloruska, který dostal 8 let vězení kvůli nepoctivému zaměstnavateli
- **Marinel Sumoková Ubaldová** z Filipín, environmentální aktivistka, která přežila tajfun a teď bojuje za klima
- **Sarah Mardiniová a Seán Binder** z Řecka, kterým za pomoc lidem na útěku hrozí vězení

CÍL MARATONU

Cílem Maratonu psaní dopisů je společně ručně napsat a poslat co nejvíc dopisů s výzvami vládám či úřadům příslušných zemí, a upozornit tak na porušování práv konkrétních lidí. Přímou obětí bezpráví je možné psát dopisy solidarity, a vyjádřit jim tak podporu. Výsledky jsou opravdu vidět. Už v průběhu akce jsou lidé osvobozováni z vězení, nečinné úřady začínají jednat, špatné zákony se mění nebo ruší.

Před masivním mezinárodním tlakem nemůže nikdo jen tak zavírat oči.

„Když se stovky tisíc lidí postaví na stranu obránců lidských práv, úspěch je zaručen. Maraton psaní dopisů vysílá zprávu všem tyranům, že jejich trestná činnost už není tajemstvím a celý svět bedlivě sleduje jejich další kroky. Každý dopis, e-mail nebo podpis na petici, který autority obdrží, oslabuje jinak nedotknutelné brnění moci,“ říká Salil Shetty, generální tajemník Amnesty International.

Ročník 2018 byl pro Maraton v Česku velice úspěšný. Celkem bylo evidováno 16 637 napsaných či ručně podepsaných dopisů, které byly odeslány úřadům nebo přímo vězněným či pronásledovaným lidem a jejich blízkým. Dalších 8 471 bylo podepsáno online. Celkem se nám tedy podařilo shromáždit 25 108 dopisů. Do akce se zapojily školy, knihovny, skautské oddíly, kavárny nebo třeba rodiny píšící dopisy prostě večer v obýváku.

Vaše dopisy skutečně mění životy!

Obecně platí, že dopisové akce výrazně ovlivní až 30% případů. Ani předcházející léta nebyla výjimkou:

– v červnu roku 2018 byl propuštěný z vězení Tadjadine Mahamat Babouri, který v září 2016 umístil na Facebook několik videí, v nichž obvinil čadskou vládu a její spolupracovníky z korupce a zneužívání veřejných prostředků. Za to ho uvěznila a hrozilo mu doživotí. Díky Vaším dopisům Mahadina v roce 2018 propustili z vězení a může tak opět být se svou rodinou. Mahadine nám vzkázal: „Děkuji Vám z celého srdce. Děkuji za vaši oddanost a angažovanost za ochranu a dodržování lidských práv v Africe“

– byla propuštěna Me Nam: „*Byla jsem pořád v šoku, když mě můj syn a dcera objali v letadle. Čekali jsme na tuhle chvíli přes dva roky. Tohle shledání je vzkazem těm, kteří mě uvěznila – že nejsem sama, a že hlas svobody nikdy neutichne*“. Me Nam byla jednou z nejvlivnějších blogerek ve Vietnamu. Kvůli příspěvkům na Facebooku, kde upozorňovala na ničení životního prostředí a vyzývala k akcím proti policejnímu násilí, ji za údajné „vedení propagandy proti státu“ odsoudili k deseti letům vězení. I díky mezinárodnímu tlaku Amnesty byla Me Nam v říjnu 2018 propuštěna. V současné době žije i s dětmi ve Spojených státech.

O dalších případech, kde dopisy Amnesty International pomohly, se dočtete na sborové nástěnce. Další materiály a podrobnosti najdete v dokumentech na Maratonském webu:

<https://maraton.amnesty.cz/materials>

Daniel Molnár

Kalendář na prosinec 2019

Bohoslužby	1. 12. VP M. Trgalová, Ruml, křest
ve sboru -	8. 12. VP M. Trgalová (Obchůdek jednoho světa; hosté Glasgow)
neděle 9:30	15. 12. VP P. Ruml Obchůdek Diakonie
	22. 12. M. Trgalová dětská vánoční slavnost
	25. 12. VP P. Ruml Boží hod vánoční
	26. 12. VP M. Trgalová sv. Štěpána
	1. 1. VP P. Ruml Nový rok
	5. 1. VP P. Ruml
	12. 1. Z. Susa (M. Trgalová Chotíněves)
Děti	čtvrtek 17:00; maminky s dětmi 5. 12. v 9:30; náboženství v Suchdole: 6.12. 13:30
Konfirmandi	pátek 14:45 hod.
Nedělníci	3. neděle po bohoslužbách: 22. 12.
X-cátníci	úterý 10. 12. od 19:00
Naši pěvci	středa 18:30, neděle 8. 12. při bohosl., koncert 19. 12. v 19:30 (Salvátor)
Křesťan. služba	1. 12. po bohoslužbách
Modlitby Taizé	20:00 (Kolejní 4; vždy 3. pátek v měsíci)
Hodina pohybu	termíny po dohodě
Biblická hodina	úterý 17:30 (ep. Římanům)
Klub poznávání	12. 12. tradiční vánoční posezení
Staršovstvo	5.12.v 19:00
Zpívání	Diakonie Stodůlky - každý pátek v 9:15

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 5. 1. 2020.

Lednové číslo vyjde z technických důvodů 12. 1. 2020.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992.
Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčina 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml), tel.: 777 213 718 (Magdaléna Trgalová)
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangelnet.cz>, dejvice@evangelnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**
var. symbol: salár =101, Jeronýmova jednota =102, personální fond=103